

مقدمه

جوندگان مضر مزرعه سالانه حداقل یک درصد از محصولات غلات جهان را از بین می‌برند. در بسیاری از کشورهای جهان شوم، این تعداد ۳ تا ۵ درصد در حال افزایش است. جوندگان به عنوان مصرف‌کنندگان ویتامین‌ها و غذاهای غنی از پروتئین، غالباً از بذر در حال جوانه‌زنی محصولات تغذیه می‌کنند و باعث از بین رفتن قابلیت‌های جوانه‌زنی و مواد مغذی موجود در فرآیند تولید محصول می‌شوند. این موجودات به دلیل آلوده کردن منابع غذایی بد نام هستند و یکی از اهداف اصلی آنها غلات است. موش‌ها تقریباً ۲۵ گرم دانه شلتوک یا برنج را به طور روزانه مصرف می‌کنند. زمانی که از منابع غذایی تغذیه می‌کنند، رسوبات ادرار، مدفوع و بیماری را به جا می‌گذارند که باعث می‌شود غذا برای انسان و دام غیر قابل مصرف شود.

روش‌های مبارزه با جوندگان

۵- طعمه مسموم با یونجه خشک: شامل ۱۰ کیلوگرم یونجه خشک + ۱ لیتر ملاس چغندر قند + ۱ کیلوگرم فسفردوزنگ. این روش را می‌توان در روزهای برفی و برای مبارزه با خرگوش به کار برد. برای تهیه طعمه، ابتدا در صبح روی یونجه خشک، ملاس چغندر قند یا محلول ۱۰٪ شیر را به تدریج پاشیده و یونجه را زیر و رو می‌کنند تا محلول به طور یکنواخت یونجه را خیس کند. سپس روی آن را با گونی یا نایلون می‌پوشانند و تا عصر به همان حال می‌گذارند تا یونجه‌ها رطوبت بردارند. هنگام غروب یونجه‌ها را به دسته‌های کوچک (۱۰-۸ ساقه یونجه در هر دسته) تقسیم می‌کنند. سپس، فسفردوزنگ را روی آن پاشیده و آرام آرام به هم می‌زنند. این طعمه را موقع غروب در سطح باغی که پوشیده از برف می‌باشد و مورد حمله خرگوش‌ها قرار می‌گیرد پخش می‌کنند. در هر ۱۰ متر مربع یک دسته کوچک یونجه کافی است. صبح روز بعد طعمه‌هایی که مورد استفاده خرگوش قرار نگرفته باید از سطح باغ جمع‌آوری و معدوم شود (شکل ۱).

شکل ۱- طعمه مسموم با یونجه خشک برای کنترل خرگوش نیز مورد استفاده قرار می‌گیرد.

۶- طعمه مسموم با نان و مربا: شامل ۱۰ کیلوگرم نان سفید + ۲۰۰ گرم مربا + ۰/۵ کیلوگرم فسفردوزنگ. مربای زردآلو بهتراست. این نوع طعمه مخصوص موش شکول می‌باشد. هنگام غروب نان‌ها را از وسط بریده و لابلای آن را مربا می‌مالند. سعی شود که در همه تکه‌های نان قطعاتی از زردآلو وجود داشته باشد. سپس فسفردوزنگ را روی مربا می‌پاشند و دو طرف نان را روی هم می‌گذارند. سپس آن را به قطعات کوچک تقسیم کرده و آنها را در محل رفت و آمد موش شکول قرار می‌دهند. صبح روز بعد باید که باقی‌مانده طعمه‌ها را جمع‌آوری و معدوم کنیم (شکل ۲).

شکل ۲- از طعمه مسموم نان و مربا برای کنترل موش شکول نیز استفاده می‌شود.

روش‌های مبارزه با جوندگان – بخش پنجم

PTMP/SK/R&D/A/ Rodentia08 /26072022

۷- گردپاشی لانه‌ها: شامل ۲۰ کیلوگرم پودر تالک + ۱۰ کیلوگرم فسفردوزنگ. تالک و فسفردوزنگ را در یک ظرف سربسته و با چرخاندن ظرف به خوبی با هم مخلوط می‌نمایند. سپس این گرد را با گردپاش‌های دستی کوچک به داخل لانه‌های فعال می‌پاشند. این روش، بیشتر در مواقعی که موش‌های صحرائی از قبیل موش مغان یا موش ورامین از برداشتن طعمه خودداری می‌کنند به کار می‌رود. مثال، در زمانی که علف‌های بیابان خشکیده و هوا گرم است (مثل فصل بهار).

منبع

محبوب، سید مهدی (۱۳۹۴). جوندگان مهم زیان آور در کشاورزی و دستورالعمل فنی اجرایی مبارزه با آنها، دانشگاه کرمانشاه.

تعاونی پترو تمدن مهمام پارس

